

Complexnummer: 516541

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 21
F 033 421 77 99
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

R.K. kerk H. Lambertus

Aantal complexonderdelen

2

Monumentnummers van complexonderdelen

516542, 516543

Woonplaats

Lith

Gemeente

Oss

Provincie

Noord-Brabant

Hoofdadres van hoofdobject

Antoon Coolenplein 3, 5397 EX Lith

Complexomschrijving

Inleiding

Het complex bestaat uit de H. Lambertuskerk en het ongenummerde kerkhof aa de Hertog Janstraat. De oude kerk, die verbonden was aan de pastorie, maakte plaats voor de in 1899-1900 naar ontwerp van C. Franssen gebouwde H. Lambertuskerk. Achter de kerk is de begraafplaats gesitueerd, voorzien van een Calvariegroep en diverse zerken uit deze en de vorige eeuw. Stilistisch gezien lopen de verschillende onderdelen uiteen van sober Classicistisch tot Neogotiek en Art Deco.

Waardering

Het complex is van belang als voorbeeld van een geestelijke ontwikkeling, vanwege de gaafheid van het exterieur en interieur, voor het aanzien van Lith en gezien de hoogwaardige kwaliteit van de samenstellende onderdelen.

Monumentnummer*: 516542

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 11 september 2000
Kadaster deel/nr: 15229/40

Monumentnaam**

R.K. Kerk H. Lambertus

Complexnummer

516541

Complexnaam

R.K. kerk H. Lambertus

Woonplaats*

Lith

Gemeente*

Oss

Provincie*

Noord-Brabant

Straat*

Antoon Coolenplein

Nr*

3

Toev.*

Postcode*

5397 EX

Woonplaats*

Lith

Situering

Locatie

Kadastrale gemeente*

LITH

Sectie*

A

Kad. object*

4481

Appartement

Grondperceel

Rijksmonumentomschrijving**

Inleiding

De H. LAMBERTUSKERK werd tussen 1899 en 1900 gebouwd in Neogotische stijl naar ontwerp van architect C. Franssen. De kerk staat naast de plek van het voorgaande bedehuis.

Omschrijving

De driebeukige kruiskerk telt achter de westtoren vijf traveeën, een transept met een dakruiter van één travee en een vijfzijdige koorsluiting van één travee. De gevels zijn opgetrokken uit machinale baksteen. Afzaten, dorpels en decoratieve elementen zijn van hardsteen. De zadel- en lessenaardaken zijn gedekt met leien in rens- en maasdekking. Op de kruising van transept en schip een achthoekige dakruiter met opengewerkte driepasboogjes en een naaldspitsmet vergulde bol en bewerkt kruis. De westgevel bezit zowel bij de toren als bij de polygonale kapel rechts steunberen met versnijdingen en afzaat. Bij de toren eindigen deze aan de voorzijde in natuursteen pinakels. De toren bestaat uit vier geledingen. In de eerste geleding is er een spitsboogportaal met topgevel en kruisbloem. Hierin een vleugel deur met bewerkt ijzeren hang-en sluitwerk met een bovenlicht waarin baksteen tracering en glas-in-lood. Voorts een omlijsting door archivoltten met geprofileerd voetstuk en kapiteel. Achter het portaal blinde spitsboognissen. In de tweede geleding een breed spitsboograam met afzaat en baksteen tracering met aan

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

weerszijden blindnissen. Dit deel wordt afgesloten door een brede baksteen sierlijst. De derde geleding bestaat uit een spitsboog-omgang en blinde nissen waarin smalle vensters. De laatste geleding bevat drie gekoppelde spitsbogen met galmgaten, een ronde wijzerplaat en puntgevels aan de vier zijden van de achthoekige naaldspits met vergulde bol en kruis. De zij- en achtergevels hebben baksteen steunberen met afzaat.

Hiertussen de spitsboogvensters met afzaat en baksteen tracering en glas-in-lood. Onder de gootlijsten reliëfsiermetselwerk.

In de zuidgevel een veelhoekige kapel, de Piëtakapel, en hooggeplaatste spitsboogramen zonder tracering. Het dak van de kapel wordt gescheiden van het lessenaardak van de zijbeuk door een muur met steunbeer waarop een pinakel. In het dakvlak van zowel de lessenaardaken als het zadeldak van het middenschip bevinden zich kleine dakkapellen onder zadeldak en spitsje, om de andere steunbeer één. Het transept heeft in de topgevel een klimmende driepasraam en kruisbloem. De oostgevel heeft naast het centrale hoge koor twee lage veelhoekige zijkapellen, de Jozef- en Mariakapel.

De noordgevel bezit bij de toren een kleine aangebouwde traptoren met veelhoekig spits dak, dat uitkomt op de torenomgang. De binnenruimte wordt verdeeld door zuilen van zwarte natuursteen.

De muren zijn wit gepleisterd, op de constructieve baksteen onderdelen na. Dit zijn de gemetselde kruisribgewelven, de scheibogen, de vensteromlijstingen, de hoekpilasters en de schalken. De muren van het middenschip en transept hebben boven de scheibogen een gekoppelde blinde nis en daarboven de vensters van de lichtbeuk.

De gebrandschilderde ramen zijn geleverd door F. Nicolas en Zn. De eerste werden in 1901 geplaatst in het koor, de laatste in 1919 in de Piëtakapel. Het kalkstenen hoogaltaar en de altaren in de zijkapellen zijn zeer rijk in Neogotische stijl uitgevoerd. Alle zijn uitgevoerd door H. van der Geld. Het hoogaltaar dateert uit 1904. De tabernakel deur is van de hand van C. Esser. Het Mariaaltaar uit 1900 is het oudste, het Jozef-altaar volgde tenslotte in 1912. In het priesterkoor hangt een zeer groot wandkleed uit het begin van de twintigste eeuw, voorstellende het Offer van Abraham.

H. van der Geld leverde vele van de in de kerk aanwezige heiligenbeelden. Hij vervaardigde in 1911 ook de veertien kruiswegstaties van gepolychromeerd gips. Bij het koor hangt een rijk bewerkt Neogotisch triomfkruis van ca. 5 meter hoog. Het gepolychromeerde hout werd geleverd door De Beule te Gent, het corpus kwam in 1912 uit Den Bosch van de firma Kuypers. Het doopvont uit 1901 is van hardsteen en heeft een Neogotisch koperen deksel. Het bevindt zich bij de zij-ingang in de noordgevel en is van de firma Peeters uit Roermond. De twee eikehouten biechtstoelen zijn afkomstig uit de voorgaande kerk. Zij zijn in 1861-1862 gemaakt door Doensen uit Maaseijk. Orgel met twee klavieren en aangehangen pedaal, gebouwd door F.B. Loret in 1870.

De kerk wordt deels omgeven door een laag ijzeren sierhekwerk op een baksteen voet.

Waardering

De kerk is van belang als voorbeeld van een geestelijke ontwikkeling en als voorbeeld van de neogotiek. De kerk is van betekenis voor het aanzien van Lith, vanwege de gaafheid van in- en exterieur en gezien de hoogwaardige kwaliteit van de samenstellende onderdelen.

Hoofdcategorie

Subcategorie

Functie

Religieuze gebouwen

Kerk en kerkonderdeel

Kerk

Monumentnummer*: 516543

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 11 september 2000
Kadaster deel/nr: 15229/40

Complexnummer

516541

Complexnaam

R.K. kerk H. Lambertus

*Woonplaats**

Lith

*Gemeente**

Oss

*Provincie**

Noord-Brabant

Locatiennaam

BY Antoon Coolenplein 3,Lith

Locatieomschrijving

*Kadastrale gemeente**

LITH

*Sectie**

A

*Kad. object**

4481

Appartement

Grondperceel

*Rijksmonumentomschrijving***

Inleiding

KERKHOF H. LAMBERTUS, behorend bij en gelegen aan de noordzijde van de H. Lambertuskerk aan het Antoon Coolenplein 3. De plaats van het kerkhof is dezelfde als die van de voorgaande kerk. De begraafplaats heeft een regelmatige aanleg, bestaande uit een centraal pad met aan weerszijden graven, toeleidend op een Calvariegroep uit 1885. Elk beeld staat op een vernieuwde baksteen sokkel. Het houten kruis heeft een gietijzeren Corpus, het Maria- en Johannesbeeld zijn van Franse kalksteen. De uitvoering van het werk geschiedde door Marrier. Op zijpaden richting Calvariegroep staan twee beschermenswaardige grafzerken: het pastoorsgraf uit 1981 (Sprengers) en het graf uit 1918 (Verheijen en Sijsza).

Waardering

Het kerkhof is als geheel van belang als voorbeeld van een geestelijke ontwikkeling.

Hoofdcategorie

Uitvaartcentra en begraafplaatsen

Subcategorie

Begraafplaats en -onderdelen

Functie

Kerkhof